

Socialförvaltningen
953 85 HAPARANDA
Tel: 0922- 150 00 vx.

YTTRANDE
2009-01-27

Dnr:S2008/7126/ST

Socialdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Remissvar angående Möjlighet att leva som andra – Ny lag om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning (SOU 2008:77)

Synpunkter på utredningsförslaget

LSS – personlig assistens

Socialnämnden instämmer i LSS - kommitténs förslag att det ska vara ett huvudmannaskap för personlig assistans bland annat på grund av att det delade huvudmannaskapet har medfört vissa problem då kommunernas ansvar idag omfattar sådant vi ej har kontroll över, till exempel har kommunerna idag inte möjlighet att påverka sjuklönekostnader för privat anställd personal, men vi har ett betalningsansvar. Med nuvarande regler har privata assistanssamordnare ej ett fullvärdigt arbetsgivaransvar.

Kommunen har även ett betalningsansvar för det 20 första timmarna för enskilda som inte har någon kontakt, avtal eller insats från kommunen i övrigt, men som beviljats LASS.

Ett tungt vägande skäl för en huvudman är väsentligt ökade förutsättningarna för likabehandling. I dag varierar stödet till den enskilde kraftigt mellan landets kommuner vilket är svårt att komma till rätta med genom tillsyn och överklagandemöjligheter.

Socialnämnden anser att assistansen ska utövas på lika villkor, vare sig den enskilde väljer privat assistanssamordnare eller kommunen som verkställare. Idag förekommer att privata assistanssamordnare ej verkställer kostnadskrävande perioder i ett beslut, till exempel jour och beredskap då anordnarna ofta hänvisar dessa ärenden till kommunens basansvar vilket leder till ökade kostnader för kommunerna. Detta system som finns idag innebär att de privata assistanssamordnarna kan plocka russin ur kakan.

Ett annat problem är Försäkringskassans ökade tillämpning av jour och beredskap vilket gör att det är svårt att rekrytera personal som är villiga att arbeta under till exempel jourtid med ersättning 1 tim av 4 timmars arbete.

Den nya regeln om att kommunen ska ha rätt att få ersättning från Försäkringskassan, när en person som ansökt om personlig assistans behöver sådant stöd under utredningstiden, är bra. Många kommuner drabbas av Försäkringskassans långa handläggningstider.

Barnperspektivet

Socialnämnden ser det viktigt med ett barnperspektiv i all myndighetsutövning och utförande samt att det är positivt att detta tydliggörs i lagstiftningen. I åtgärder som rör barn, ska barnets bästa särskilt beaktas. En obligatorisk registerkontroll av anställda är efterfrågad då det är viktigt att skydda barn och unga i verksamhet inom LSS-området.

Vi ser även att det vore lämpligt med en registerkontroll för all personal, eftersom enskilda med funktionsnedsättning ofta är i en beroendeställning.

Ny insats – personlig service med boendestöd

Den nya insatsen, personlig service med boendestöd är synnerligen diffust beskriven samt de krav som ställs på beslut och utförande i motivtext framgår inte av lagtexten, vilket kommer att leda till olika tolkningar och ett otal rättsliga prövningar.

Vad kommer att krävas för att få denna insats, förutom kravet på personkretstillhörighet? Kommer insatserna att vara mer en typ av punktinsatser? Vad händer om Försäkringskassan gör bedömningen att behovet är 19 timmar i stället för 21? Här kan risken för övervältring från stat till kommun vara riktigt stor.

Sysselsättning

Enligt förslaget skall personer med psykiska funktionshinder i personkrets 3 få rätt till daglig verksamhet enligt 9 § 10. Socialnämnden tillstyrker förslaget, men ansvaret borde i första hand ligga på staten. Dessutom är problemet med personer i daglig verksamhet att de blir kvar i verksamheten och ej kommer ut i lönearbete trots att de både vill och skulle kunna.

Företag idag har begränsade möjligheter att ta emot eller anställa personer som är i behov av stöd. Vi ser att det många gånger handlar om brister i kunskap om personer med funktionsnedsättning. Vi föreslår att staten går in med finansiering så kommunerna får möjlighet att anställa en typ av ett ombud, kanske genom stimulansmedel inför nya LSS, som kan vara behjälplig vid anskaffning av praktikplatser, introduktion och inskolning för den enskilde ute på arbetsmarknaden. Men detta måste ske i samverkan med arbetsförmedlingen, som bör få ett utökat uppdrag, då det är staten som är ansvarig för arbetsmarknaden.

Övriga synpunkter

Vi är positiva till den enhetliga utredningsmodell som kommittén har på förslag som förhoppningsvis kommer att leda till likvärdiga utredningar, beräkningar och bedömningar och med detta minskade skillnader runt om i landet.

Socialnämnden ser stora delar av förslaget som **en övervältring av kostnader till kommunerna**. De kostnadsminskningar som förslaget innebär för staten motsvaras av i stort sett lika stora kostnadsökningar för kommunerna. Socialnämnden saknar en mer övergripande analys av de ekonomiska effekterna av förslaget. Utredningen påpekar vikten av att finansieringsprincipen följs, men kommitténs förslag ger inte svar på de troliga konsekvenserna som följd av ändringar i insatserna personlig assistans, ledsagning, boende och dagligverksamhet som kommer att leda till ökade kostnader för kommunerna. Staten bör ta över ansvaret för finansiering och beslut av alla LSS-insatser.

SoL bör inte kompletteras med en bestämmelse om goda levnadsvillkor. Det är bättre att närma lagarna varandra och tala om skälig levnadsnivå i både SoL och LSS.

Vi är positiva till ett tydligare redovisningssystem för schabloniserande timbelopp där de faktiska kostnaderna ska redovisas. Vår förhoppning är att detta ska förhindra ett system där en del av assistansersättningen går direkt till den enskilde för andra ändamål än assistans.

Socialnämnden ser ett behov av en kraftfull satsning på kompetensutveckling inom LSS-området.

Kommitténs förslag att Regeringen bör se över om det är möjligt att vidga lagen om bostadsanpassningsbidrag något så att den också täcker in vissa åtgärder som rör assistenters arbetsmiljö **förkastas i sin helhet** av socialnämnden. Återigen en icke finansierad kostnad som pådyvlas kommunerna.

Socialnämnden ser tacknömligt på förslag om att enskilda assistanssamordnare ska ha tillstånd av tillsynsmyndigheten samt att tillsynen av assistanssamordnare ska förstärkas och bli mer aktiv.

Till sist är vår åsikt att det behövs ett antal tydliggöranden av kommitténs förslag så att vi inom kommunerna på ett rättssäkert sätt har möjlighet att arbeta efter den nya lagstiftningen. Möjlighet att leva som andra – Ny lag om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning (SOU 2008:77)

För Socialnämnden
Haparanda Stad

.....
Marléne Haara
Socialnämndens ordförande